

Balogh Attila

ELŐSZÓ

*Belázasodtál fiam,
többet ne gyere temetésre,
Isten minden temetésen ott guggol,
és mások halálával üzeni a te halálotat,
bátyád amikor összeesett,
s tenyere medréből kigördült az élet,
mint a füvek közt elgurított narancs,
Isten az ő fülébe suttogott,
mégis te hallgatóztál,
lapulsz idegen ablaküvegekhez,
hogymások életéből kilesd
azt ami a tiéd,
de egyszer megcsattan az üveg,
és szilánkjából összeraknod a tengert,
a várost, szerelmeidet már nem tudod soha.*

*– Délutánonként a budai kórház
hűvös udvarán csüngő hintába ültettek,
a hintáztató-nővér arca fölragyogott,
amikor tüdőöd telezuhant levegővel,
olyan mohón ittag,
hogymakeszizmaid begyulladtak,
estére vissza kellett tenni a vastüdőbe.
Makacsságodon győzött a gép türelme,
szabályos ritmusban adagolta a levegőt,
s ettől olyan rend keletkezett,
amely szisztematizált
s életedet örökre meghatározta.*

*– Csúnya nyomorék gyerek voltál,
testvéreid kezét elhesegtetted,
amikor simogatásukkal púpodat csodálták
háradon,
térdemet örökösen lehánytag,
az apádról szóló álmaidat
sordadt tüdőddel szétköhögted.
Önző voltál már ekkor is.*

*– A lázmérőzés elől
kicsúsztag a folyosó hideg kövére,
pimaszságodon annyira fölindult a nővér,
hogym lábaddnál fogva
a második emeleti edényszállító lift
aknájába lótagott,
hétéves lényed meg se rezdült,
kételemeletnyi sötétségfölrött nem kapálóztál,
némán és bölcsen fáztog az eszed.*

*– Amikor bementem hozzád a kórházba,
akkor láthattog igazán,
hogym ti milyen sokan vagytog,
s mind úgy csúszkáltog a folyosón,
mint a kiskutyák,
koldulva bámultog a látogatók arcába,
hogym vegyenek föl bennetog az ölükbeg,
simogassanak meg,
s adjanak nekteg enni.
Ekkor láthattog azt is,
hogym kopaszra borotváltfejedeg
sebeket ragasztogtak le,
lehajogtam hozzád,
s te örömdöben,
hogym egyforma magasak vagyunk,
hidegen és számítóan meséltog el,
hogym Erzsébet nővér tetűt talált hajadon,
bevitte a fürdőszobába,
te levetted magad a székről,
próbáltál kicsúszni a többiekhez a folyosóra,
de Erzsébet nővér a kezegre taposog,
ujjadról a körög úgy repedezettfölg,
mintha tükörcserépből lett volna,
a Molnár Feri mankójával addig ütötteg,
amíg el nem ájultál,
hajad már csurom vér volt,
s mire eszméleted visszanyerted,
kopaszog kuporoghattál a folyosó sarkában.*

Nagyon szégyellted magad a többiek előtt.
 Próbáltalak vigasztalni,
 hogy nemsokára iskolába mész,
 lesznek színes ceruzáid
 és szép könyveid,
 de te ekkor már mindent tudtál a világról,
 lelkesen páncél volt.
 Föl akartalak venni a hátamra,
 hogy haza vigyelek,
 de te nem engedted a közeledbe senkit.
 Sírva kellett kiszaladnom a buszhoz.

– Számodra nem volt elég,
 hogy mély szeretetet
 és szájalmat érzek irántad,
 neked is ugyanezt kellett érezned önmagad
 iránt,
 kívülről szemlélted életed,
 s ha valaki szeretni próbált,
 te elszeretted magad előle.

Féltékeny voltál a halottakra is,
 amikor Mária meghalt,
 s merev karja miatt
 nem lehetett ráadni a ruhát,
 Gyula bácsi a fülébe suttogott,
 Mária ettől olyan hajlékony lett,
 hogy már könnyedén föl lehetett öltöztetni.
 Te ezt kéjes irigységgel szemlélted,
 utánoztad a holtak engedelmisségét,
 amikor lábadra csatolta újjárógépedet a
 nővér.

Az élők irányába hiába meneteltél
 ezzel a hideg szerkezettel,
 bevizelésed miatt elvették,
 meztelenül kiültettek a folyosó közepére,
 heréiden a vékonyfényes bőr
 bevilágította az egész helyiséget.
 Hiába vihogtak a tolokocsis lányok,
 piszkáltak idegen mankóval,
 nem másztál ki a fényből,
 dicsekvően ültél tovább
 ebben a csillogó fájdalomban.

– Erkölcsi profit lett minden megaláztatás,
 tiszta, emberi,
 sőt már ekkor szexuális öntudat,
 mintha provokáltad volna magad abba a
 helyzetbe,
 ahol energiává,
 verssé alakítható a szenvedés,
 pszichés, neurotikus kényszerrel lökted,
 taszítottad
 még a körülötted lévő embereket is
 a kegyetlen konfrontációba.
 Azonosítható képet reméltél magadról,
 bénaságodról az örökös veszekedésben.

– A papok csendjével tehetetlen voltál,
 békéjük simogatott,
 Isten olyan közel került hozzád,
 hogy kicsi, tolvaj-krampusz lett belőled,
 el-ellopkodtad, ha nem is a szexuális,

de a hím-esztétikát
 a templom kertjében kifeszített Krisztusról,
 hajlékony bokáját, vállait
 idomítottad torzságodhoz,
 csípőjéről titokban lehúztad a leplet,
 s hónapokon, éveken át rejtegetted,
 nyafogó angyalok elől,
 a jeges sziszegésű tengeren,
 mire ezt a transzcendens-szövetet
 roncsolt ágyékkodra merted borítani,
 s már-már hitted,
 hogy a nemiségfekete fűvéről
 ivartalanul elemeli
 madár-szerkesztésű öledet
 az Objektív-Fiú,
 de Pista bácsi bevonszolt a fürdőkádba,
 hogy szőrei közül kicsalogasd a kéjt,
 nyüszítve húzódtál a sarokba,
 frissen operált lábad
 kicsavarodva lebegett a vizen,
 engedetlenséged miatt
 leszorította fejedet,
 kilátástalanul kapaszkodtál
 törekeny kezecskéddel a fürdőkád szélébe,
 de olyan erős volt a szorítás,
 hogy orrodból elindult a vér,
 s elszíneződött lassan a víz,
 te pedig szinte élettelenül ringtál
 ebben a tengert suttogó fürdőszobában.

– Fényes gödrökön át kerültél haza,
 öregek és férfiak hátára kéredzkedtél,
 hogy körbe-körbefutkossanak veled a havon,
 a putrik elsuhanó sebessége sütötte szemedet.
 Amikor szakadt a hó
 mérhetetlen ürességet éreztél magadban.
 A nyirkosfal mögött négykézláb becsúsztál a házba,
 az örökös hasmenéssel küszködő farod
 úgy emelkedfől a székre,
 mint egy kiszolgáltatott állat,
 primitív mozdulataidat beismerve,
 az eszedet havazó
 időilen telet bámultad.

– Mindenüvé csak a földön vonszolódva
 jutottál el,
 s közbe-közbe hátra néztél,
 hogy figyelem-e szenvedésed.
 Piroska néni virrasztolására is utánunk
 csúsztál,
 lehült kezeddelfölhúztad magad a dombokon,
 hogy láthasd őt kiterítve.
 Titkos kényszer űzött a holtak szagához,
 s már-már mozdulni láttad a keményedő
 testet,
 vénasszonyok lába közt másztál a gyertyák
 fényébe,
 s ott úgy mozgott árnyékod,
 mint aki lábára föláll,
 bort tölt a cigányoknak
 és befekszik a halott mellé,

EKLEKTIKA
 40 CM X 30 CM
 VEGYES TECHNIKA
 FAROSTLEMEZ

önmagát letakarva
 a lepedő alatt tovább szuszog,
 és lassanfelül,
 karját magasra emelve röhög a többiekre,
 majd hangosan sír,
 s valami kútról mesél,
 amit csak éjszaka lehet megtalálni,
 fogatlan szüzek őrzik,
 meztelenül ülnek a kút kávján,
 széttárt ágyékukból
 újszülöttek gurulnak hangtalanul
 az ólálkodók lába elé.
 Önmagát megölve árnyékod
 fölborította Piroska néni gyertyáit,
 lehajoltam hozzád az iszapos hóba,
 próbáltam segíteni,
 de sötét volt és lázas lettél,
 ölemnyi testedet vissza kellett vinni az
 intézetbe.

– Szád a sok sírástól
 teljesen elveszítette eredeti formáját,

már összezární sem tudtad,
 nedvesen feszült fogsorodon,
 forró szemgolyód
 úgy sistergett a borogatás alatt,
 mint a rezsóra csurgatott tojássárgája,
 leereszkedőszemhéjad mögött
 kezdtek kirajzolódni arany utcái,
 városai a túlvilágnak.
 Kiléptél a fehéreműdből
 és átugrottad a tengert.

– Ekkor már nem beteg voltál,
 hanem fájdalom.
 Pörgött veled büszkén a mítosz.
 A betört ablaküvegen átnyúlva
 hiába tapogatta benned a férfit
 az ápolt hölgyű béke,
 örökre származástalan
 s a hazát majszolók cukorkáin
 átbillenő lettél.

(Önkritikai kiadás)

PARAMICHA

Zene: Melis László
 Vágó: Rigó Mária
 Operatőr: Gózon Francisco
 Hang: Traub Gyula

Szereplők: Glonczy Miklós,
 Horváth Kálmán, Farkas Géza,
 dr. Szabó Péter, Lakatos Gusztáv

Rendezte: SZEDERKÉNYI JULI

Gyártó: BBS, a Mafilm Profilm Kft. és a Színház és Filmművészeti Főiskola segítségével.
 A gyártást és a forgalmazást támogatja a Magyar Mozgóképi Alapítvány.

„A legfontosabb sosincs meg.
 Csak a lábnyomaim, meg a fű.
 Egy kislány hajlik a fűre, én, vagy egy másik, azt már nem tudom...
 Csak annyit látok, fut a fű...
 ...Lábam, meg a fű. Hát lent van. Az ember lefelé néz. Valamerre kell néznie.
 ...Csak egyszer látnám még... Gyere közelebb!
 ...Már eltűnnek a képek... Cseppek csillognak a tekercsen.
 És most:... na!... áfonya, pereszke, ...vargánya... meg bükk-makk.
 És most: egy dianna.
 ...Csak annyit látok, mint a mázskáló bogár.”
 (részlet a filmből)

Bemutató: szeptember 22. TOLDI (logo)

Forgalmazó: BBS-Toldi Estéje